

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 312/08-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť L. P., P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody D., zastúpeného advokátom JUDr. P. M., B., vo veci namietaného porušenia práva na uloženie trestu výlučne na základe zákona zaručeného v čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2 To 129/08 z 26. júna 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. P. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. augusta 2008 doručená sťažnosť L. P., P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie práva na uloženie trestu výlučne na základe zákona zaručeného v čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 129/08 z 26. júna 2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Brezno (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 47/07-710 z 28. januára 2008 uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 a 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, za čo bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní šiestich rokov a desiatich mesiacov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a na trest prepadnutia vecí. Pre skutok v obžalobe kvalifikovaný ako prečin pyliactva formou spolupáchateľstva podľa § 20 k § 310 ods. 1 Trestného zákona bol sťažovateľ spod obžaloby oslobodený.

Toto rozhodnutie okresného súdu sťažovateľ spolu s ďalšími obžalovanými napadol odvolaním, ktorým sa na odvolacom súde domáhal oslobodenia spod obžaloby, lebo sa necítil byť vinný zo spáchania skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu. Krajský súd uznesením sp. zn. 2 To 129/08 z 26. júna 2008 odvolanie sťažovateľa (ale aj ostatných obžalovaných) zamietol ako nedôvodné, čím podľa názoru sťažovateľa porušil zákon, a týmto konaním krajského súdu došlo k porušeniu jeho práva na uloženie trestu výlučne na základe zákona zaručeného v čl. 7 ods. 1 dohovoru, pretože mu *„bol uložený trest prísnejší ako na základe zákona“*.

Sťažovateľ svoje tvrdenia takto odôvodnil:

„Podľa môjho názoru neboli v mojom prípade splnené podmienky ustanovené zákonom pre uloženie úhrnného trestu odňatia slobody, nakoľko som sa mal v tomto prípade uvedenými skutkami dopustiť pokračovacieho zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami. Z tohto dôvodu preto súd (OS, KS) nesprávne aplikoval ustanovenie Trestného zákona o ukladaní úhrnného trestu v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák. V tomto prípade sa mali všetky skutky kladené mi za vinu posudzovať ako jeden trestný čin, to znamená, že mi nemohol byť uložený úhrnný trest odňatia slobody.

Moje právo bolo porušené Uznesením Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn.: 2To 129/08 z 26. 6. 2008.“

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vydal vo veci tento nález:

„Základné právo garantované čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 129/08.

Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2 To 129/08 z 26. 6. 2008 zrušuje a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

L. P. ml. priznáva trovy konania a uznané trovy právneho zastúpenia vo výške 6.732,- Sk, ktoré je Ústavný súd SR povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. P. M. ... do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.

Sťažovateľ sťažnosťou pred ústavným súdom napadol právoplatné uznesenie krajského súdu ako súdu odvolacieho sp. zn. 2 To 129/08 z 26. júna 2008. Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) umožňuje vo vzťahu k právoplatnému rozhodnutiu súdu v trestnom konaní využiť dva mimoriadne opravné prostriedky – dovolanie (§ 368 a nasl. Trestného poriadku) a obnovu konania (§ 393 a nasl. Trestného poriadku).

Podľa ustanovenia § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Dovolanie je teda mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorého cieľom je náprava právnych chýb rozhodnutia alebo konania, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia v trestnom konaní, t. j. náprava porušenia hmotnoprávnych, ako aj procesnoprávnych ustanovení. Dôvody, pre ktoré možno podať v trestnom konaní dovolanie, sú upravené v § 371 Trestného poriadku.

Podstatu sťažnosti podanej ústavnému súdu tvorí tvrdenie sťažovateľa, že všeobecné súdy (okresný súd aj krajský súd) nesprávne aplikovali ustanovenie Trestného zákona pri ukladaní trestu jeho osobe, čím došlo k situácii, že sťažovateľovi bol podľa jeho názoru uložený trest prísnejší, než aký mal byť uložený podľa zákona.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľom uvádzaný dôvod, pre ktorý došlo k porušeniu jeho práva na uloženie trestu výlučne na základe zákona zaručeného v čl. 7 ods. 1 dohovoru (t. j. nesprávna aplikácia hmotnoprávneho ustanovenia o ukladaní trestu), je zhodný s dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pre ktorý možno podať dovolanie v rámci trestného konania.

Podľa § 377 Trestného poriadku o dovolaní rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha právomoc ústavnému súdu zaoberať sa porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd občana je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má

fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k tomu základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť stav, v ktorom vidí porušenie svojich základných práv alebo slobôd (I. ÚS 36/96).

Zo sťažnosti ani z jej príloh nevyplýva, že by sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu uplatnil ochranu svojho práva podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku, t. j. nepodal dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu. Nevyužil tak jemu dostupný a účinný prostriedok ochrany jeho základných práv alebo slobôd.

Ústavný súd teda konštatuje, že sťažovateľ napadol sťažnosťou rozhodnutie krajského súdu, ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu. Proti namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozhodnutím krajského súdu sa sťažovateľ mohol (v takom zmysle ako to prezentoval v sťažnosti pred ústavným súdom) domôcť ochrany využitím jemu dostupného a účinného prostriedku nápravy pred dovolacím súdom (mutatis mutandis I. ÚS 104/02), čo však nevyužil, pričom argumenty, prečo tak neurobil, v sťažnosti pred ústavným súdom neuviedol.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. IV. ÚS 269/07, I. ÚS 183/07).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2008